

Marten Toonder

Een heer past zich aan

Alle verhalen van
Olivier B. Bommel
en Tom Poes

2015

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM | ANTWERPEN

Tom Poes en de Schoonschijners

De uitbater van een reisbureau raadt heer Bommel ten sterkste af om naar het land Schoonschijn op vakantie te gaan, want daar zijn verdriet en ellende wettelijk afgeschaft.

Geen wonder dus dat heer Bommel en Tom Poes daar spoorlags heen reizen.

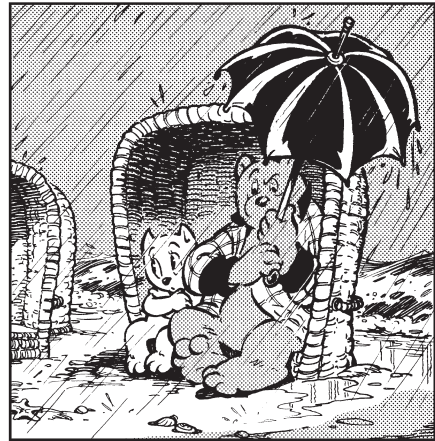
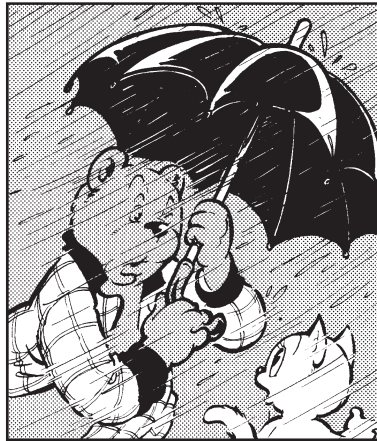
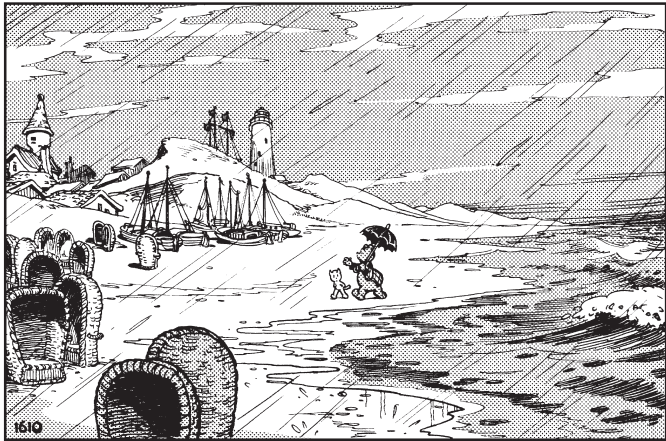
Het land Schoonschijn is een parodie op de totalitaire staat, waarbij de vergelijking met China zich aandient: een boekje (het Rode Boekje) waarin het volk wordt gemaand om met schone schijn genoegen te nemen, hiermee de overheid de taak besparend van het daadwerkelijk verzorgen van welvaart voor het volk; het binnenland als enige mogelijke vakantiebestemming, en het aanbieden van heropvoeding, inclusief hersenoperatie, aan dissidenten.

Aanpassing is de norm: dat de Schoonschijners als beleefdheidsuiting de uiterlijke kenmerken van hun gesprekspartners overnemen verwijst naar 'spiegelgedrag', een bekend fenomeen in de psychologie. Een korte vakantie in Oostende in 1950 kan Toonder op het idee voor het woeste en regenachtige begin hebben gebracht.

De eerlijkheid gebiedt te schrijven dat de zeegezichten en andere achtergronden getekend waren door Ben van Voorn (1927-2004), een trouwe medewerker van de Toonder Studio's. Toonder zelf zorgde daarna voor het sublieme inkten.

Wim Hazeu, biograaf van Marten Toonder

Dit is het 49ste avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 1610-1671. Het verscheen voor het eerst in *NRC Handelsblad* van 6 juni tot en met 16 augustus 1952. Bij De Bezige Bij werd dit verhaal gepubliceerd als *De Schoonschijners* (1957), als *De Schoonschijners; Avonturen van Tom Poes* (1978) en in de bundel *Avonturen van Tom Poes 10* (2008). Bij Uitgeverij Panda verscheen het in deel 10 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (1996).

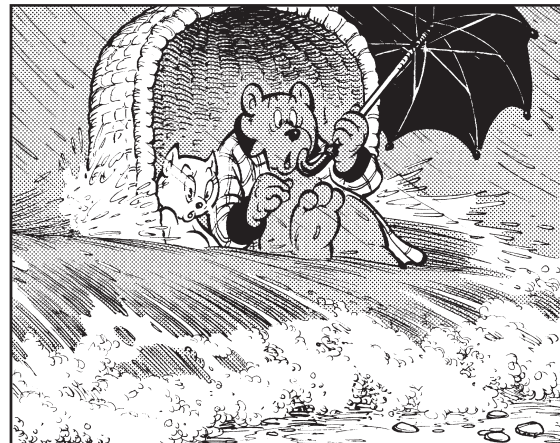
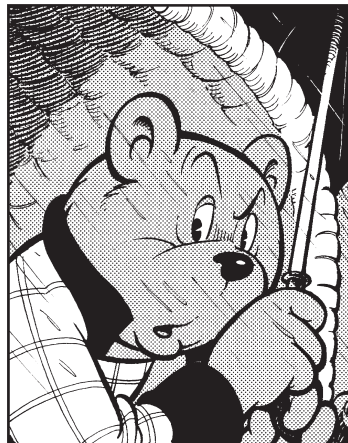
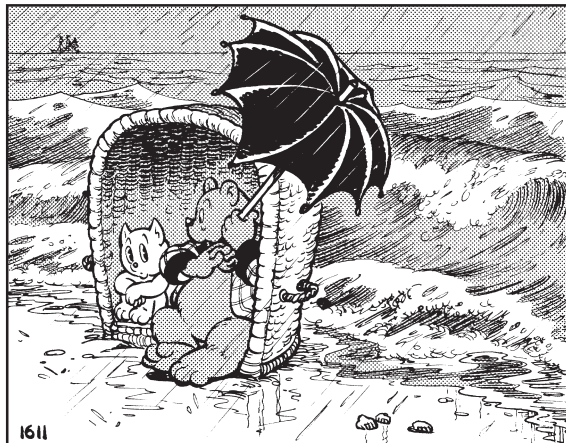
Heer Bommel had vakantie nodig. In de eerste plaats omdat het zomer was en in de tweede plaats omdat hij eens tot rust wilde komen.

‘Een heer is nu eenmaal zo,’ sprak hij, terwijl Joost zijn koffers pakte. ‘Lieden van onze stand moeten zich zo nu en dan terugtrekken in een rustige, fraaie omgeving om weer eens tot andere gedachten te komen, als je begrijpt wat ik bedoel.’

En zo was hij op reis gegaan naar Zwartsloot aan zee, waar Tom Poes in een keurig pension enkele kamers had gehuurd. Het weer werkte echter niet mee. Het regende vierentwintig uur per dag en een kille wind blies zwarte wolken langs het zwerf, zodat heer Ollie en Tom Poes kleumerig en nat onder een grote paraplu hun strandwandelingen ondernamen.

‘Ik geloof niet dat dit me goed doet, jonge vriend,’ klaagde heer Bommel op een ochtend. Hij zette zich rillend in een ruime tweepersoons badstoel en monsterde de totaal verlaten zandvlakte. De opkomende vloed brulde eentonig en de wind floot door het vlechtwerk van zijn zetel.

‘Mooie gedachten willen er maar niet komen,’ hernam hij zuchtend. ‘En bovendien krijg ik van dit weer scheuten in mijn knieschijf. Het eten is hier trouwens ook niet best. Nee, het was geen goed idee van je om me hierheen te slepen, Tom Poes. Dit is geen omgeving voor een heer.’

10 'Ik heb dit weer toch niet besteld,' zei Tom Poes een beetje verontwaardigd. 'U wilde met alle geweld naar zee. Dat had u nodig, zei u.'

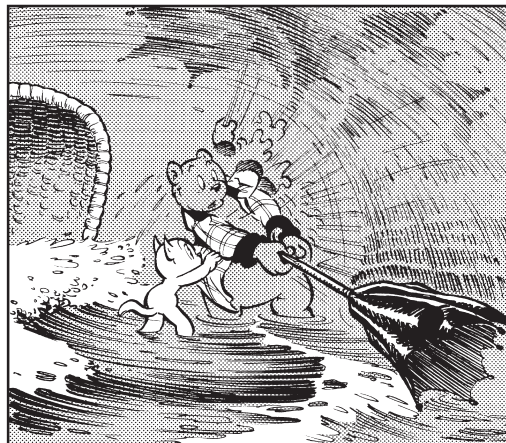
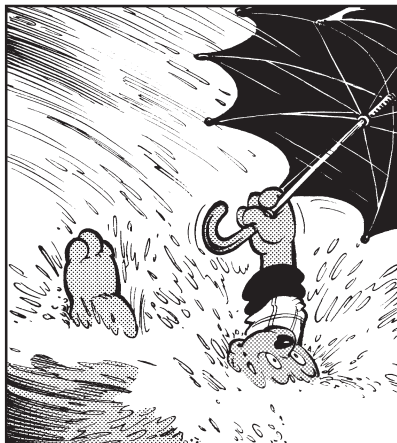
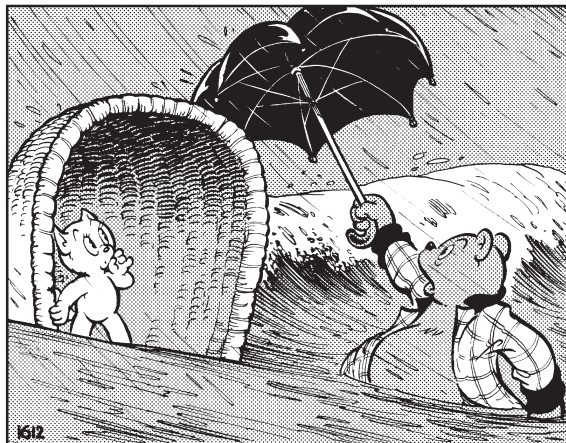
'Hm,' sprak heer Bommel. 'Zei ik dat? Nu, ja, natuurlijk heb ik van tijd tot tijd een vakantie nodig. Iemand die zo'n bezet leven leidt als ik, moet er soms eens uit. Jij klaagt maar en scheldt maar op het weer, alsof ik het helpen kan. Kijk liever naar de grimmige schoonheid om je heen. Hoe fraai draaien de wolken en luister eens naar het sjilpen van de meeuwen.'

'Ze sjilpen niet,' zei Tom Poes. 'Het is meer een droevig soort gekrijs. Ik heb het trouwens koud.'

'Bah!' riep heer Ollie ontstemd. 'Jij hebt geen oog voor het schone. Zegt de zee je dan niets? De eeuwige beweging van al dat water moet toch zelfs de grootste lummel ontroeren!'

Op dat moment had de snel opkomende vloed de strandstoel be-
reikt en een forse roller omspoelde schuimend en bruisend de wan-
kele zetel van de inzittenden. Heer Bommel slaakte een gil en had er
plotseling genoeg van.

'Bah!' riep hij. 'Ik haat het! Ik wil weg! Snel! Voor we verdrinken, Tom Poes!'

Heer Ollie sprong in de schuimende vloedgolf, maar bleef met de paraplu in het riet van de stoel haken.

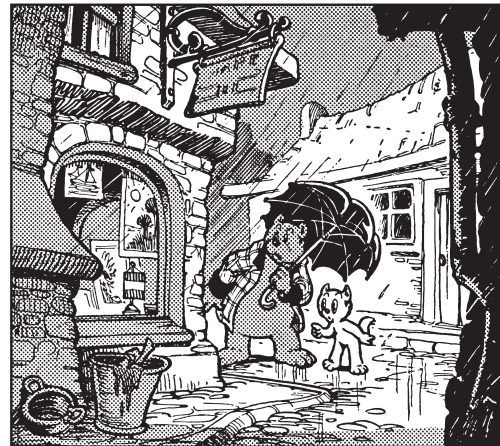
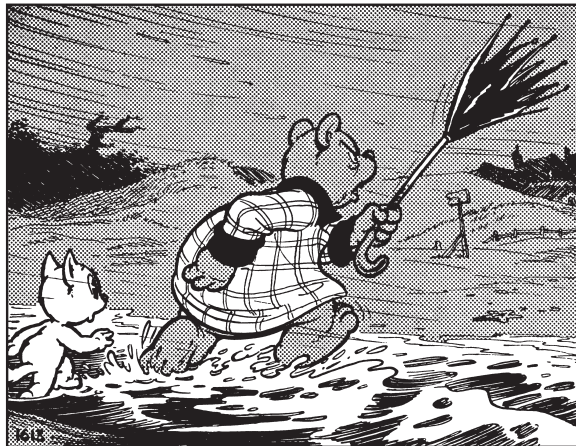
‘Help me dan toch, Tom Poes!’ riep hij. ‘We moeten hier onmiddellijk vandaan! Ik heb scheuten in mijn knieën en al die zee zal daar geen goed aan doen. Doe dan toch iets, jonge vriend! Jij zit daar maar en je laat mij maar werken. Haal dat lamme ding van die stoel af!’

Tom Poes keek hoe hij kon helpen, terwijl zijn vriend soppend en kletsend in de branding met zijn regenscherm worstelde. Op een gegeven moment schoot die echter los en daardoor raakte heer Ol-

lie zijn evenwicht kwijt. Met opgestoken paraplu dook hij de golven in en verdween voor een ogenblik onder het kolkende schuim. Tom Poes hielp heer Bommel weer moeizaam op de been, terwijl het regenscherm door een ferme rukwind binnenstebuiten gewaaid werd.

‘Kom mee. U zult kou vatten,’ zei Tom Poes zorgzaam.

‘K-kou v-vatten?’ herhaalde heer Bommel bitter. ‘Dit k-kan mijn do-dood z-zijn! Ik moet hier w-weg. Ver w-weg! Dit land en d-dit kli-klimaat zijn voor mij te kil, als je begrijpt wat ik bedoel!’

- 12 Heer Bommel stak zijn paraplu grimmig voor zich uit en stapte met grote passen strandwaarts.

‘Nu is het uit!’ sprak hij kort. ‘In dit klimaat kan een heer niet bloeien en zich ontwikkelen.’

‘Wat wilt u dan?’ vroeg Tom Poes. ‘Gaat u terug naar Bommelstein?’

‘Onzin!’ riep heer Ollie. ‘Ik ga niet terug. Ik ga zoeken naar een vriendelijk oord, waar een Bommel tot volle ontplooiing kan komen.’

Zo sprekende hadden ze de vaste wal bereikt en nadat ze met enig getob weer wat fatsoen in het regenscherm hadden gebracht, liepen ze het dorp in.

De straten van het eenvoudige vissersplaatsje waren geheel ver-

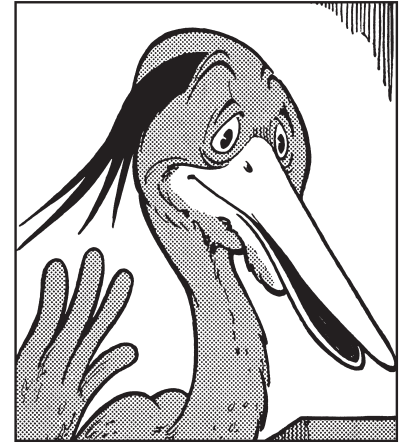
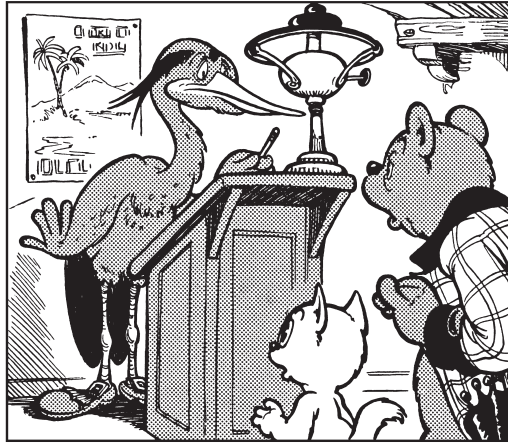
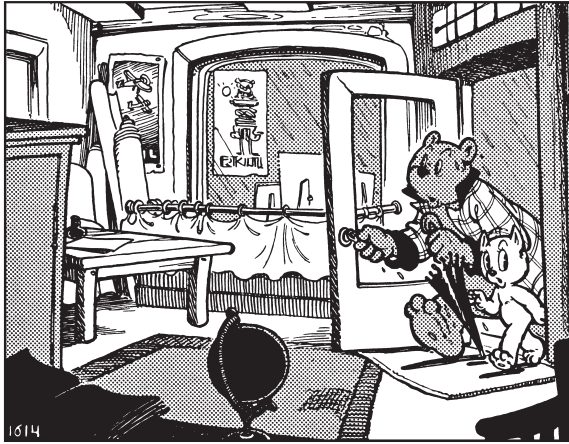
laten. De gure wind floot droevig om de schoorstenen en de regen stroomde eentonig neer.

‘Maar waar gaan we heen?’ drong Tom Poes aan. ‘Met dit weer kunnen we beter ergens binnen zitten.’

Heer Bommel keek hem geprikkeld aan, maar toen viel zijn blik op een vervallen winkeltje dat op de hoek van een straatje stond en zijn blik verhelderde.

‘Hier moeten we zijn,’ sprak hij. ‘Deze eh... zaak zocht ik net.’

En hij wees op een vergeeld papier dat te kennen gaf dat hier reizen werden georganiseerd.

Heer Bommel vouwde zijn regenscherm dicht en opende de deur van het reisbureautje.

‘Volg me, jonge vriend,’ sprak hij. ‘Van hieruit zullen we een betere vakantie organiseren.’

Het winkeltje dat ze binnentraden was donker. Er hing een muffe lucht van schimmel en de wanden vertoonden vele vochtplekken.

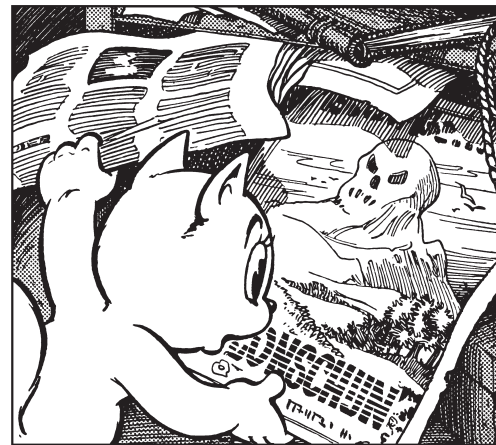
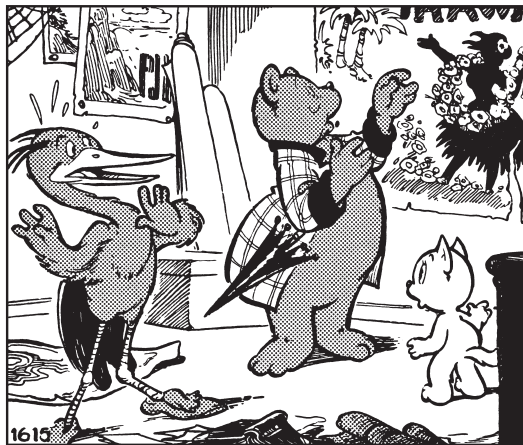
‘Hm, vreemd,’ zei Tom Poes. ‘Dit reisbureau schijnt niet zo erg actief te zijn, heer Ollie.’

Maar heer Bommel had geen oog voor die kleinigheden. Met kloek pas begaf hij zich naar een hoek, waar een magere gedaante achter een lessenaar stond.

‘Goedemorgen,’ wenste heer Ollie vriendelijk. ‘We komen eens praten over een reis die we zouden willen maken. Iets met wat zon en enig gerief, zoals een heer dat prettig vindt. U begrijpt me wel.’

‘Nee,’ kraste de reisorganisator. ‘Nee, dat begrijp ik niet. Al dat ge-reis is maar onzin!’ ‘Wat?’ vroeg heer Bommel onthutst. ‘Maar dit is toch een reisbureau?’

‘Zeker, zeker!’ riep de ander met schelle stem. ‘Ik heb deze zaak opgezet, omdat ik weet waar ik over praat, meneer! Op reis gaan heeft helemaal geen zin. Men neemt steeds zichzelf mee, dat is de ellende. Ik kan u niet genoeg waarschuwen!’

- 14 Heer Bommel nam de ondernemer wat achterdochtig op en besloot toen dat het geen zin had om met deze grijsaard over de vakantie van een heer te redetwisten.

‘Kijk eens wat een aardige palmen daar staan,’ hernam hij, naar een gekleurde plaat wijzend. ‘Daar zou ik wel heen willen.’

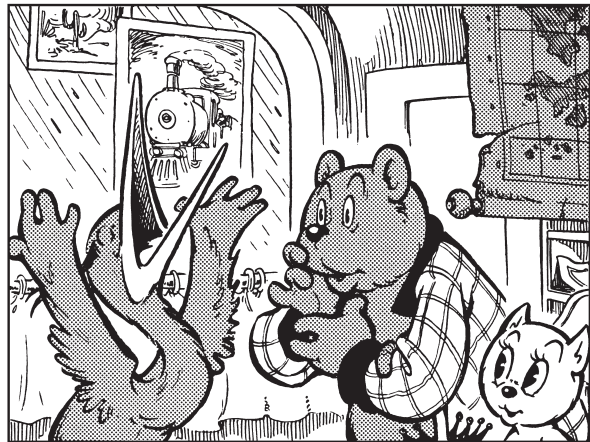
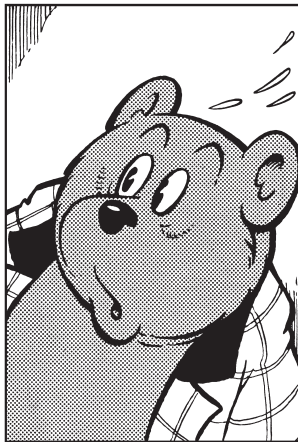
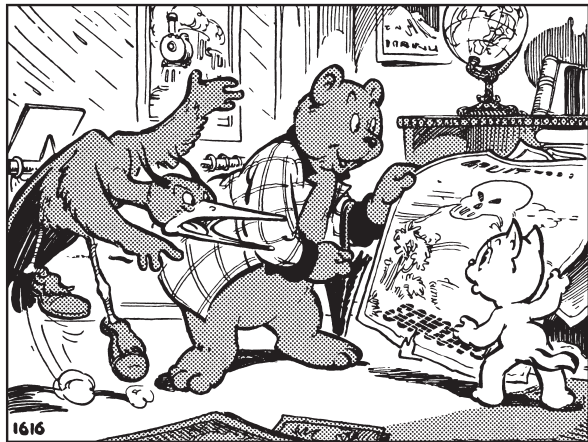
‘Niet doen!’ riep de oude met krassende stem. ‘Daar zijn elk ogenblik vulkaanuitbarstingen. U moet die reclame niet geloven.’

‘Hm,’ zei heer Bommel wat bedrukt. Hij drentelde verder en wees naar een volgende afbeelding.

‘Is dat dan soms iets?’

‘O, nee. Begin er niet aan!’ kraste de vreemde gids hoofdschuddend. ‘In dat land zijn telkens opstanden. Wees toch verstandig!’

Heer Ollie begon kriegelig te worden en hij stond op het punt een scherpe terechtwijzing uit te delen, toen een zwak gemompel van Tom Poes hem afleidde. Die had namelijk onder allerlei rommel een reclameplaat ontdekt, die zijn belangstelling opwekte. Het ding was hier en daar gescheurd; alleen een weids landschap was goed zichtbaar, met op de achtergrond een hoge berg in de vorm van een schedel. ‘Zonneschijn in Schoonschijn’ stond erop.

Heer Bommel trad nader en keek opgetogen naar de reclameplaat.

‘Dat is iets voor een heer!’ riep hij uit. ‘Zonneschijn in Schoonschijn. Een goed klimaat dus. Bovendien een eigenaardige bergformatie. Daar zit avontuur in, wat jij, jonge vriend?’

‘Het lijkt heel interessant,’ gaf Tom Poes toe.

Maar de oude reisondernemer maakte bezwaren.

‘Ga in géén geval naar dat land, heren,’ mompelde hij zorgelijk.

‘Bah!’ riep heer Ollie. ‘Wat is daar dan weer op tegen? Besmettelijke ziekten, zeker? Of hongersnood, of wat?’

‘Erger, veel erger!’ zei de grijsaard huiverend.

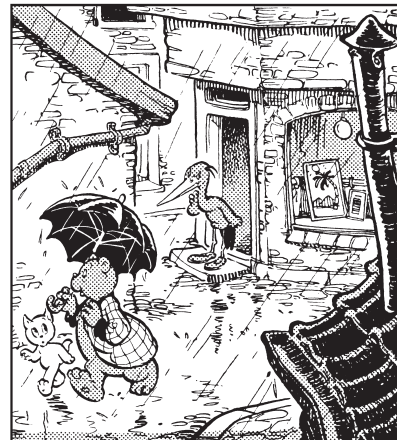
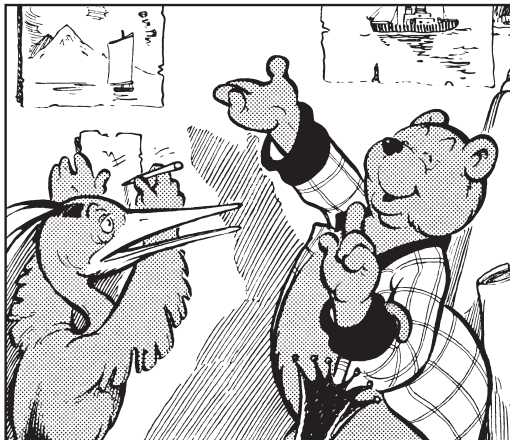
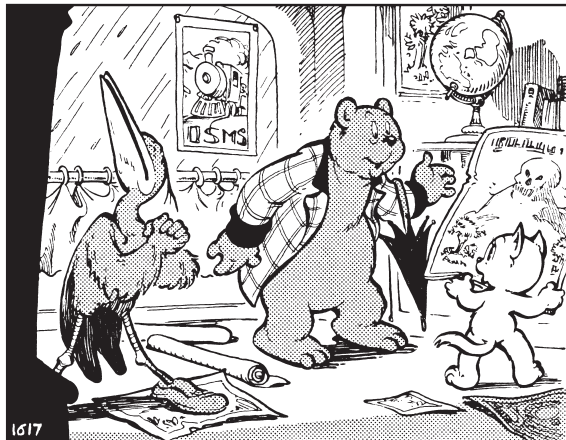
‘Nog erger?’ riep heer Bommel gespannen. ‘Wat mag daar dan aan de hand zijn?’

‘In dat land zijn verdriet en ellende wettelijk afgeschaft,’ prevelde de oude somber.

Een ogenblik stond heer Bommel sprakeloos, doch toen klaarde zijn gelaat op.

‘Geen aardbevingen of vulkanen?’ riep hij verheugd.

‘Niets!’ gromde de vreemde gids. ‘Alleen maar welstand en vriendschap en goede omgangsvormen.’

16 'Stel je eens voor, Tom Poes!' riep heer Bommel. 'Een land waar alle ellende wettelijk is afgeschaft! Helemaal geen zorgen of verdriet meer! Dat moet heerlijk wezen!'

'Hm,' zei Tom Poes een beetje wantrouwig. 'We moeten oppassen dat er niets achter zit, heer Ollie.'

'Gaat u daar toch niet naartoe, meneer!' zei de reisorganisator. 'Kies liever een andere bestemming.'

'Vertelt u me nu eens duidelijk, wat het gevaar in het land Schoonschijn is,' sprak heer Bommel, 'dan kan ik een besluit nemen.'

'Gevaar?' hernam de grijsaard peinzend. 'Dat zou ik zo één, twee, drie niet kunnen zeggen. Er is geen enkel gevaar. Er is vrijheid en

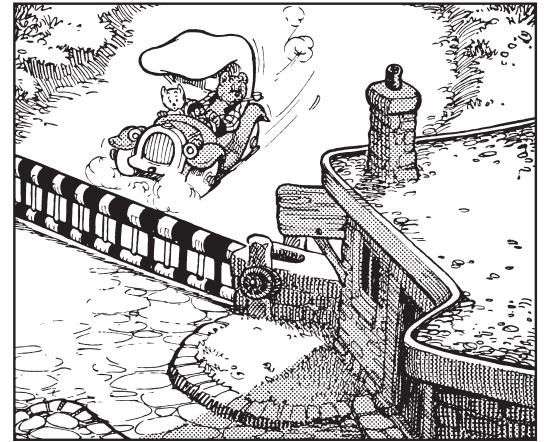
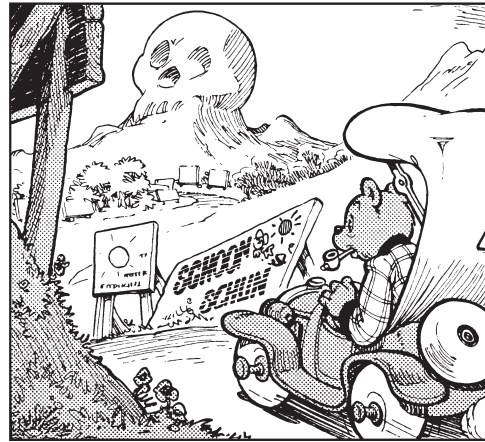
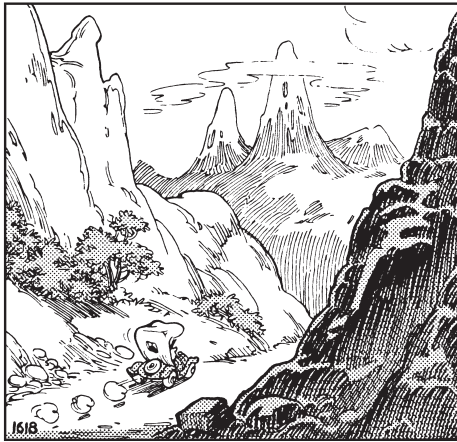
vreugde en vertier. Maar ga daar toch niet naartoe, meneer! U weet niet wat u begint!'

'Onzin!' riep heer Ollie vastbesloten. 'Wij gaan naar Schoonschijn! Wijs ons de kortste weg, goede vriend.'

'Als het dan moet, dan moet het maar,' sprak de oude berustend. Hij greep een vodge papier en krabbelde daarop enige lijnen.

'Ziehier,' hernam hij. 'De kortste weg loopt van hier door de Zwarte Bergen. De brede weg aldoor volgen tot er geen weg meer is en dan nog verder. Vaarwel!'

'Vaarwel!' riep heer Ollie. En gevolgd door Tom Poes schreed hij het reisbureau uit om de bagage en de Oude Schicht te gaan halen.

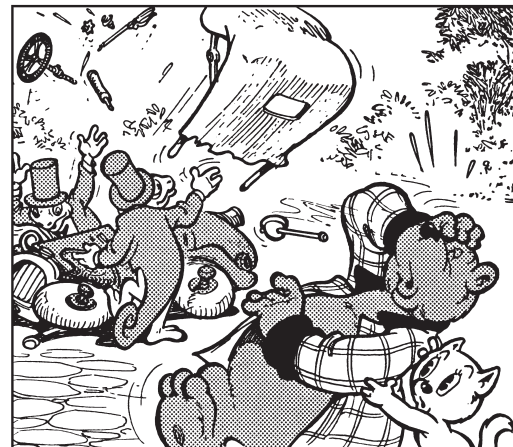
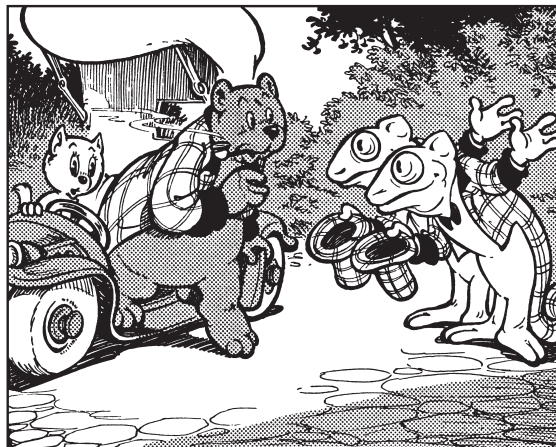
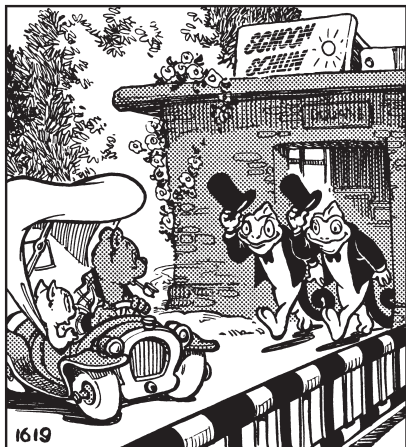
Zo trokken heer Bommel en Tom Poes dus naar het zuiden om wat zon te zoeken in het land Schoonschijn. De reis verliep vlot, zodat daar niets over te vertellen valt en na enkele dagen ratelde de Oude Schicht over een lieflijke landweg, die aan weerszijden met prachtige reclameborden was afgezet. De zon liet zijn stralen spelen over de fraaie kleuren van de affiches, zodat heer Bommel een zucht van verrukking slaakte.

‘Wat een land, wat een land!’ riep hij bewonderend uit. ‘Wat een prachtig plaatwerk en wat een aardige tekst. “Welkom in het land Schoonschijn.” Wat gastvrij, vind je niet?’ ‘Hm,’ zei Tom Poes. ‘Het zijn zijn mooie borden, maar wat ligt erachter?’

‘Bah!’ riep heer Bommel afkeurend uit. ‘Jij moet natuurlijk weer mopperen. Het is toch duidelijk dat dit het ideale land is voor een heer van mijn stand? Geen verdriet, geen ellende. Alleen maar vrienderschap en gastvrijheid. Mooier kan het toch niet! Geen belemmeringen, geen grenzen! Schoonschijn ligt voor ons open. Ik zou wel...’

Op dat moment remde hij krachtig, want plotseling werd er een zware afsluitboom zichtbaar, die de weg geheel versperde.

‘De grens!’ zei Tom Poes.

18 'De grens,' mompelde heer Bommel wat beteuterd. Maar toen klaar-de zijn gelaat op. 'Natuurlijk! De grens!' riep hij uit. 'Stel je voor dat Jan en Alleman zomaar dit prachtige land zouden kunnen binnenkomen. Dan zou het al gauw geen prachtig land meer zijn, als je begrijpt wat ik bedoel.'

En hij keerde zich met een welwillende glimlach naar de twee figuren, die op dat moment uit het douanehuisje traden.

'Goedemiddag!' riep hij joviaal. 'Ik ben een bekend heer van stand en dit is Tom Poes. Onze papieren zijn in orde.'

'Dat is geweldig,' spraken de beide grensbeambten, hun hoed lichtend. 'Welkom in Schoonschijn, vreemdelingen! Wilt u zo goed zijn om uit uw limousine te komen, zodat we even kunnen kijken of alles in orde is?'

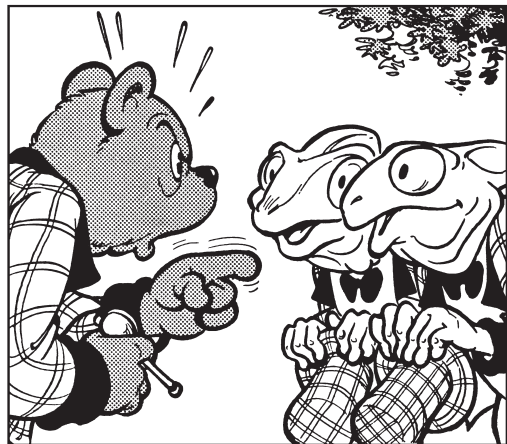
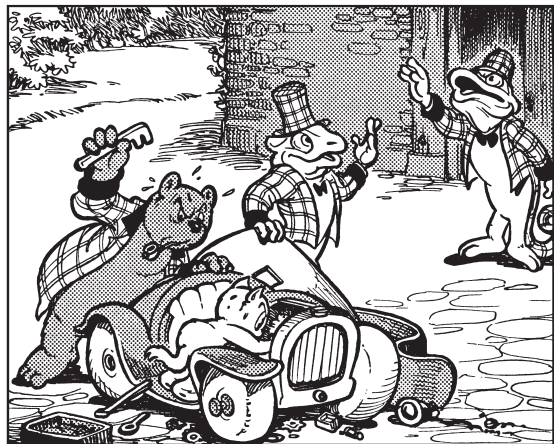
Dit verzoek bevreedde heer Ollie enigszins, maar de douaniers waren zó beleefd dat hun jassen vanzelf het ruitjespatroon aannamen waar hij zo van hield.

'Alleen maar een formaliteit!' riepen ze al buigend uit. 'Voor de smokkel, ziet u? Onaardige boeken en tijdschriften met schokkende artikelen passen niet in dit mooie land, dat zult u begrijpen.'

'Ach ja, natuurlijk,' zei heer Ollie uitstappend. 'Alleen maar een formaliteit. Kom, Tom Poes, laten we ons even vertreden, terwijl deze heren hun plicht doen.'

'Dank u zeer,' zeiden de ambtenaren. 'We zijn zo klaar.'

Met deze woorden stortten ze zich op de automobiel en terwijl hun kleding de kleur van de carrosserie aannam, sloopten ze hem in een zeer snel tempo.

Het is te begrijpen dat heer Bommel een driftaanval kreeg, toen hij de schade opnam.

‘Dit is ongehoord!’ riep hij uit. ‘Is dit soms de mooie sfeer van Schoonschijn, waarvan ik zoveel gehoord heb?’

De beide douanebeambten traden nader en namen beleefd hun hoofd af.

‘We doen onze plicht,’ zeiden ze vriendelijk. ‘We bedoelen niets onaardigs, hoor. Maar zo staat het in het boekje Hoe het hoort. Daar staat in dat we alle auto’s grondig moeten onderzoeken. Nu, zodoende.’

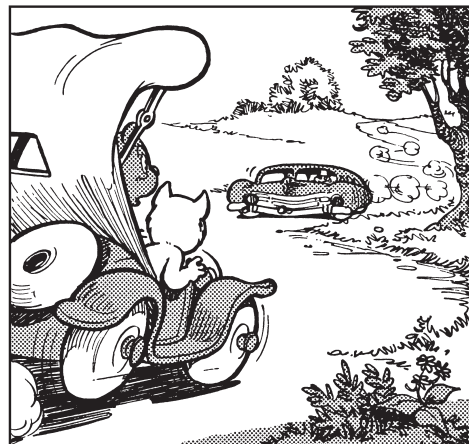
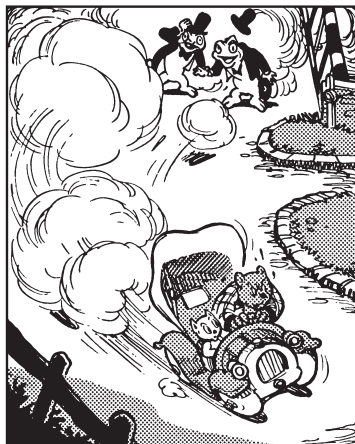
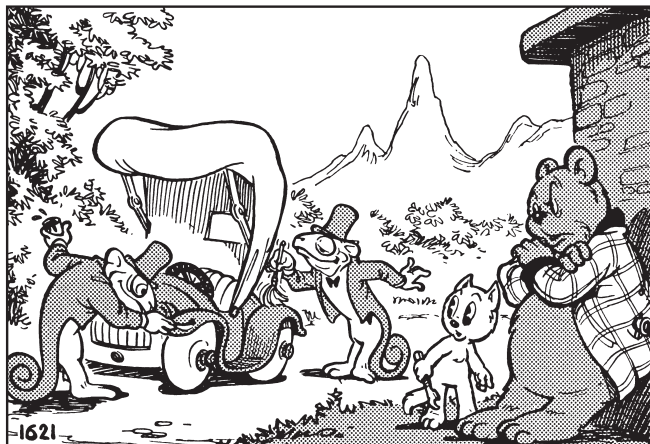
Het was duidelijk dat ze geen kwaad in de zin hadden. Ze bogen

beleefd en hun jassen ruitten van louter vriendelijkheid net zoals die van heer Bommel.

Maar heer Ollie had helemaal geen gevoel voor die beleefdheid. Briesend begon hij, met de hulp van Tom Poes, zijn Oude Schicht weer te monteren, terwijl de ambtenaren elkaar schertsend moertjes en boutjes toewierpen.

‘Schei uit met dat gespeel!’ riep hij ten slotte woedend. ‘Help liever!’

‘Maar we helpen toch?’ vroegen de beambten verbaasd. ‘Het is vriendelijk elkander te helpen, subsidiair net te doen alsof! Zo staat het in het boekje Hoe het hoort. Zodoende!’

20 Ten slotte waren Tom Poes en heer Bommel erin geslaagd weer enig model in de Oude Schicht te krijgen en nu huppelden de beide douaneambtenaren weer nader. De ene veegde met een plumeautje wat stofjes van het metaal en de andere tipte met een penseeltje een schrammetje aan.

‘Zo zijn we hier in Schoonschijn,’ verklaarde de eerste. ‘Helpt elkander, is ons motto.’ ‘Juist!’ riep de tweede. ‘Draagt elkanders lasten, zeggen we hier als er iemand in moeilijkheden zit.’

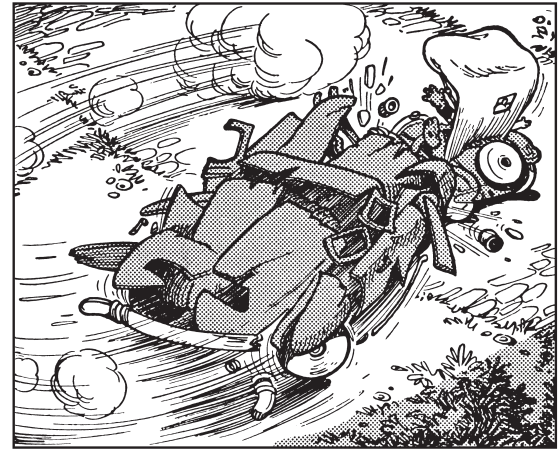
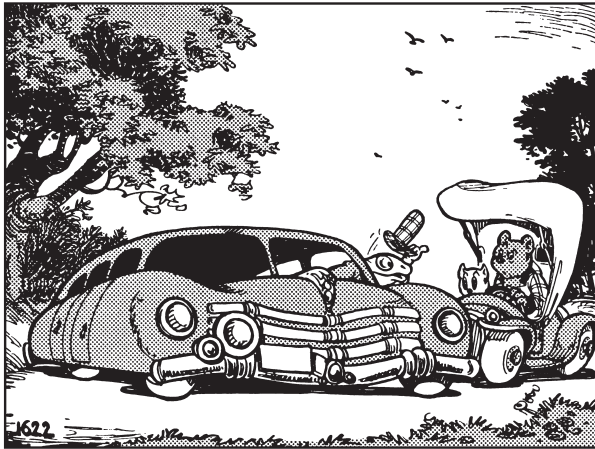
‘Zo!’ zei heer Bommel. ‘Dat is het brutaalste wat ik ooit heb gehoord. Eerst iemands automobiel vernietigen, en dan net doen alsof je hem

geholpen hebt! Het is een schande, als jullie begrijpen wat ik bedoel!’

De douaniers verbleekten en hun jassen verloren de ruiten die ze van heer Ollie hadden overgenomen. Doch heer Bommel wachtte niet af wat ze verder zouden doen. Hij startte zijn motor en schoot gramstorig heen, de ambtenaren in een dichte stofwolk achterlatend.

De Oude Schicht reed nu dus snel over de Schoonschijnseweg en het humeur van de inzittenden begon weer een klein beetje beter te worden, toen Tom Poes naar een naderende auto wees.

‘Pas op, heer Ollie!’ zei hij. ‘Die wagen slingert vreselijk! Zo’n chauffeur kan ongelukken veroorzaken!’

Heer Bommel keek wat bezorgd naar de onregelmatige rijwijze van zijn tegenligger en remde krachtig.

Op dat moment maakte de vreemde chauffeur een schuiver en kwam ten slotte dwars voor de Oude Schicht tot stilstand. Glimlachend stak hij zijn hoofd door het raampje en nam zijn hoed af, die onmiddellijk ruiten vertoonde.

‘Een ogenblikje,’ sprak hij opgewekt. ‘Even bijdraaien – het is zo gebeurd.’

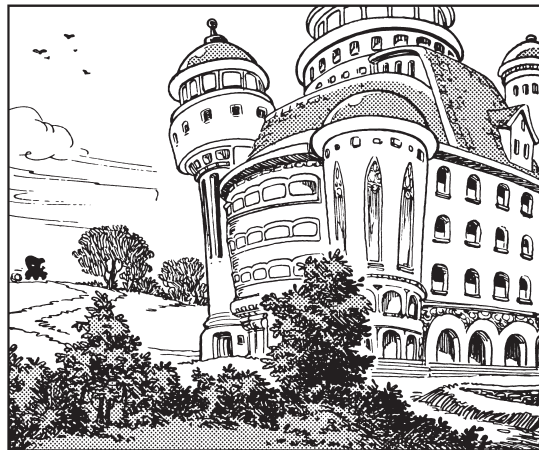
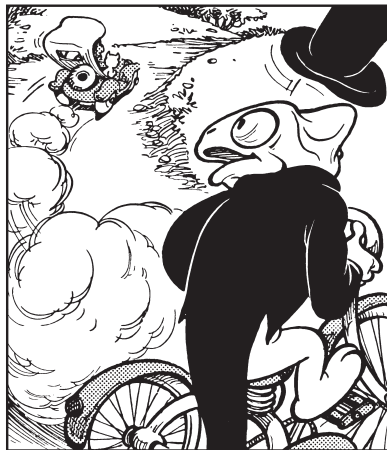
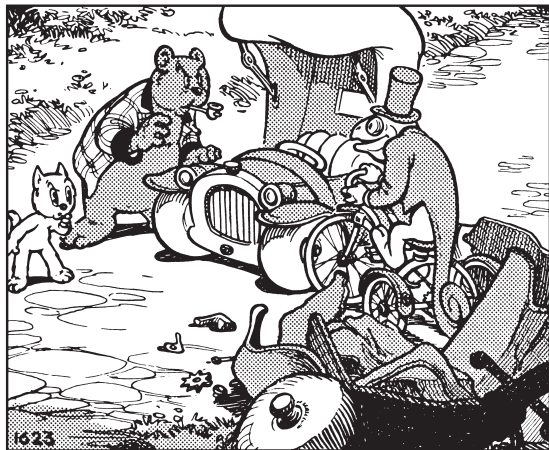
‘U bent een gevaar op de weg!’ riep heer Ollie woedend. ‘Wanneer ik niet met grote tegenwoordigheid van geest geremd had, zou er een vreselijk ongeluk gebeurd zijn. U kunt niet rijden!’

‘Nee,’ zei de vreemdeling, ‘dat is waar. Maar ik begrijp niet waarom u daar zo boos om bent. Ik doe toch net alsof ik het wél kan?’

‘Dit gaat te ver!’ brieften heer Bommel. ‘U bent een wegpiraat, als u begrijpt wat ik bedoel!’

‘Nee, dat begrijp ik niet!’ riep de ander, zijn voertuig weer op gang brengend. ‘Ik weet precies hoe het hoort, dat heb ik uit een boekje geleerd. Maar daarom hoef ik toch nog niet te kunnen rijden?’

Zo sprekende reed hij weg, maar hij stuurde verkeerd en knalde tegen de zijkant van de Oude Schicht aan. Er klonk een doffe klap en de fraaie limousine viel naar alle kanten uit elkaar.

22 Heer Bommel en Tom Poes sprongen uit de Oude Schicht en snelden naar de chauffeur van de verongelukte wagen. Doch deze wenkte geruststellend.

‘Er is niets aan de hand, hoor,’ zei hij opgewekt. ‘Een beetje kapot en zo, maar dat kan gemaakt worden. De motor is nog heel.’ En hij wees trots naar de driewielige fiets waarop hij zat.

‘Het was geen echte auto!’ riep Tom Poes verbaasd. ‘Kijk, heer Ollie, de carrosserie is van karton!’

‘Wat bedoelt u?’ vroeg de vreemde verbaasd. ‘Hij zag er toch net uit als een echte? En karton is veel goedkoper dan metaal, dat zult u met me eens zijn. Maar ik zie wel dat de heren hier vreemd zijn! Ik zou niet graag in dat oude wagentje rijden dat u daar hebt. Het is geen gezicht!’

‘Als u soms de Oude Schicht bedoelt,’ zei heer Ollie koeltjes, ‘dan

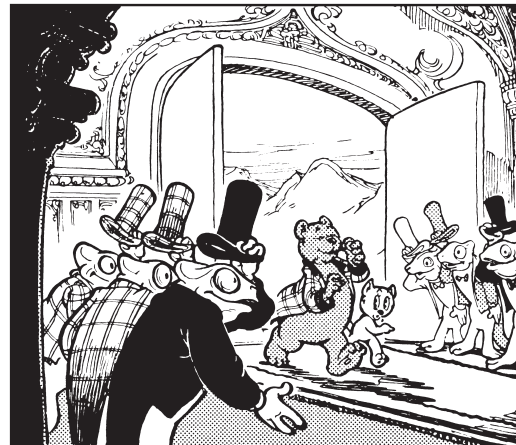
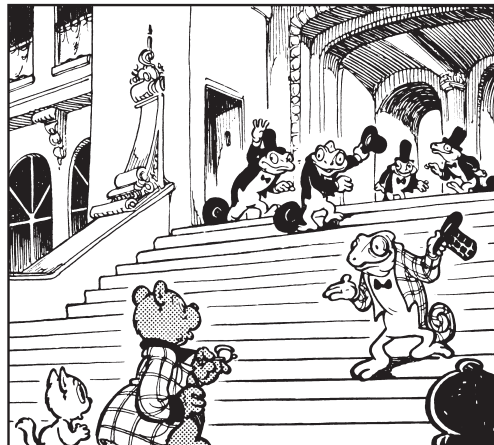
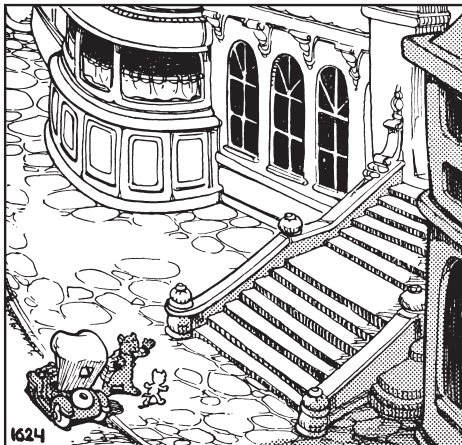
zou ik u erop willen wijzen dat die een échte automobiel is! IJzersterk metaal! Onverwoestbare motor!’

‘Nu, en wat zou dat?’ hernam de ander. ‘Op de schijn komt het aan en dat wagentje ziet eruit alsof het van de Vriendendienst is!’

Dat was te veel voor heer Bommel. Zonder antwoord te geven gaf hij gas en reed snel heen, de chauffeur op de driewieler verbaasd achterlatend.

‘Ik weet niet wat dit voor een land is,’ sprak hij hoofdschuddend. ‘Als heer zijnde zou men er zijn geduld bij verliezen. Maar het komt me toch voor dat achter al deze dingen een diepe wijsheid schuilt. Ik moet eens nadenken.’

‘Laten we dan stoppen bij dat hotel daar,’ stelde Tom Poes voor en hij wees naar een machtig bouwwerk dat fonkelend in het landschap stond. ‘Daar kunnen we meteen wat eten.’

Heer Bommel stopte de Oude Schicht voor het fraaie gebouw en stapte uit.

‘Een mooi hotel,’ sprak hij prijzend. ‘Het ziet eruit alsof het van goud is. Het fonkelt helemaal, zie je wel?’

‘Hm, ja,’ zei Tom Poes. ‘Net echt goud. Maar het is gewoon maar namaak, net als dit hele land.’

‘Kom, kom,’ zei heer Ollie, ‘nu zie je het te somber. Jij moet een beetje tegenslag niet overdrijven, jonge vriend. Ik maak me sterk dat we hier een voortreffelijke maaltijd zullen krijgen en die zal ons tot betere gedachten brengen, als je begrijpt wat ik bedoel.’

Inmiddels was er in het inwendige van het gebouw een kleine bedrijvigheid ontstaan. De deuren werden opengeworpen en enkele fi-

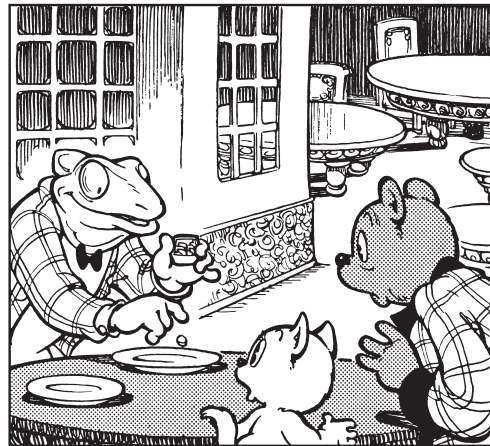
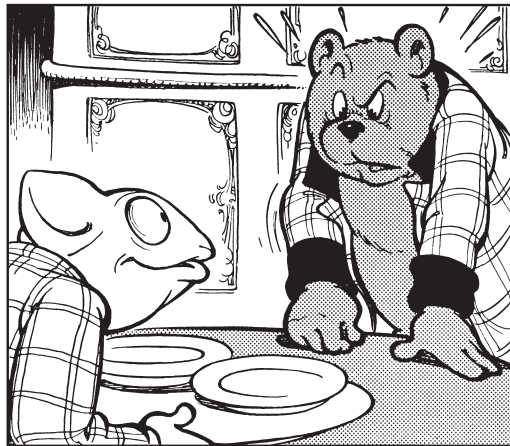
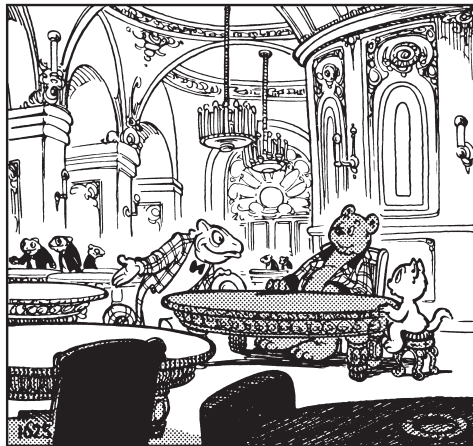
guren snelden hun tegemoet onder het uiten van vriendelijke kreten, als: Welkom in hotel Schoonschijn! Deze kant op, heren! Denkt u om het stoepje! Wilt u een warme maaltijd gebruiken of een koude? Bestel wat u wilt, heren, alles is hier geheel gratis!

‘Dit is toch wel héél aardig,’ zei heer Ollie tevreden. ‘Dat noem ik pas gastvrijheid. En kijk eens wat een smaakvol interieur.’

‘Hm,’ zei Tom Poes, wantrouwig een gotische boog bekijkend. ‘Het lijkt me triplex...’

Maar de hotelbediende liet hem niet uitspreken.

‘Deze kant op, heren!’ riep hij. ‘Ik heb een mooi plaatsje voor u vrij: een echt zeventiende-eeuws eethoekje!’

24 De hotelbediende ging heer Bommel en Tom Poes bedrijvig voor naar het midden van de zaal.

‘Een mooie plaats om uw maaltijd te gebruiken,’ sprak hij. ‘Neemt u plaats, heren! Eten bij kaarslicht!’

Zo sprekende knipte hij een elektrische lichtkroon aan en haalde een menu tevoorschijn.

‘Wat zal het zijn?’ hernam hij. ‘Alles wat hierop staat, is voorradig. Zoekt u dus rustig uit.’

Heer Bommel zette zich met een tevreden gelaat tot lezen, maar al gauw verdween zijn glimlach.

‘Wat betekent dat?’ vroeg hij, wijzend op het woord ‘odeblokje,’ dat de gehele ruimte op het papier in beslag nam.

‘Dat is het nationale gerecht,’ verklaarde de bediende trots. ‘Een heerlijke, voedzame, geurige soep.’

Hij snelde naar de keuken om de bestelling op te geven en voordat heer Ollie woorden had kunnen vinden, was hij al weer terug met een blad, waarop twee blikken schaaltes stonden. Daarin bevond zich een dampende vloeistof.

‘Maar dat is gewoon warm water!’ riep heer Ollie woedend.

De kelner maakte een kalmerend gebaar en haalde een rond doosje uit zijn vest. Hieruit vatte hij twee, op hygiënische wijze verpakte blokjes, pelde die uit hun papier en liet in ieder bord er één neerglijden, zodat de heldere vloeistof zich bruin kleurde.

‘Odeblokje!’ sprak hij trots. ‘Geurig, voedzaam en overheerlijk! Net echte soep!’